

פסול בנשחטים לשם פסח ר"א ור' יהושע

זבחים דף יא. - יא:

יוסף בן חוני אומר הנשחטין לשם פסח ולשם חטאת פסולים

א"ר יוחנן: יוסף בן חוני ורבי אליעזר אמרו דבר אחד

רבה אמר באחרים לשם חטאת פליגי

דתניא

הפסח שעברה שנתו ושחטו בזמנו לשמו וכן השוחט אחרים לשם פסח בזמנו:

רבי אליעזר פוסל ורבי יהושע מכשיר

בזמנו			בשאר ימות השנה		
נשחט לשם...	הזבח		נשחט לשם...	הזבח	
פסח	אחרים		פסח	אחרים	
א. ✓	ב. x	פסח	2. ✓	1. x	פסח
ר' יהושע	ר"א	אחרים	3. ✓		אחרים
✓	x	ג.			

א"ר יהושע:

אם בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו (1) -

אחרים כשרים לשמו (3),

בזמנו שהוא כשר לשמו (א) -

אינו דין שיכשרו אחרים לשמו (ג)

בזמנו			בשאר ימות השנה		
נשחט לשם...	הזבח		נשחט לשם...	הזבח	
פסח	אחרים		פסח	אחרים	
א. ✓	ב. x	פסח	1. x	2. ✓	פסח
ג. ?		אחרים	3. ✓		אחרים

אמר לו רבי אליעזר: או חילוף הדברים!

ומה אם בשאר ימות השנה שאינו כשר לשמו (1) -

כשר הוא לשם אחרים (2),

בזמנו שהוא כשר לשמו (א) -

אינו דין שיכשר לשם אחרים (ב)!

ויוכשר פסח בארבעה עשר שלא לשמו וכך אתה אומר?

בזמנו			בשאר ימות השנה		
נשחט לשם...	הזבח		נשחט לשם...	הזבח	
פסח	אחרים		פסח	אחרים	
א. ✓	ב. x	פסח	1. x	2. ✓	פסח
ג. ?	!	אחרים	3. ✓	←	אחרים

מה לי הוכשרו אחרים בשאר ימות השנה לשמו (3) -

שכן הוא כשר לשם אחרים (2),

ויוכשרו אחרים בזמנו לשמו (ג) -

שכן הוא פסול לשם אחרים (ב)!

מהכא דייק ר' יוחנן:

דכי היכי דפסיל ר"א באחרים לשם פסח - פסול באחרים לשם

חטאת, דהא טעמו מזם דהוא פסול לשם אחרים, והכא נמי

בחטאת איתא.

בזמנו			בשאר ימות השנה		
נשחט לשם...	הזבח		נשחט לשם...	הזבח	
פסח	אחרים		פסח	אחרים	
א. ✓	ב. x	פסח	2. ✓	3. ✓	פסח
ג. ?	!	אחרים	←		אחרים

אמר לו רבי יהושע:

אם כן הורעתה כח פסח ונתת כח בשלמים.

שכל השנה שהיא זמן שלמים - פסח הנשחט לשמו [שלמים] כשר

(2)

והיום שהוא זמן פסח - כל שלמים הנשחטין לשמו פסולין (ג)?

נמצאת מחשבת [שלא לשמו] גדול כח בשלמים מבפסח,

וקרא אשכחן דלחמור בפסח מבשלמים דכתיב ביה: "הוא" וכל

הזבחים הכשיר שלא לשמו.

בזמנו			בשאר ימות השנה		
נשחט לשם...	הזבח		נשחט לשם...	הזבח	
פסח	אחרים		פסח	אחרים	
א. ✓	ב. x	פסח	2. ✓	3. ✓	פסח
ג. ?	!	אחרים	←		אחרים

המשך: פסול בנשחטים לשם פסח

דף יא. - יא: ר"א ור' יהושע

פסח ושלמים	פסח	שלמים
מותרו בא מהשני?	✓	x
	↓	↓
נשחט [בזמנו] לשם השני כשר?	x	x ג.

חזר רבי אליעזר ודנו דין אחר:
מצינו מותר פסח בא שלמים ואין מותר שלמים בא פסח.
ומה פסח שמותרו בא שלמים,
שחטו בזמנו לשם שלמים - פסול;
שלמים שאין מותרן בא פסח,
אם שחטם לשם פסח בזמנו - אינו דין שיהו פסולין?

חטאת ועולה	חטאת	עולה
מותרו בא מהשני?	✓	x
	↓	↓
נשחט לשם השני כשר?	x	x ? ! ✓

אמר לו רבי יהושע:
מצינו מותר חטאת בא עולה ואין מותר עולה בא חטאת.
ומה חטאת שמותרת בא עולה,
שחטה לשם עולה - פסולה;
עולה שאין מותרת בא חטאת,
שחטה לשם חטאת - אינו דין שתהא פסולה?

ומהכא דייק רבה:
מדלל אהדר ליה ר"א: אנה נמי פסילנא בנשחטין לשם חטאת

חטאת ופסח	חטאת	פסח
כשר לשמו כל השנה?	✓	x
	↓	↓
אחרים הנשחטים לשמו כשרים?	✓	x ג.

אמר לו רבי אליעזר: לא,
אם אמרת בחטאת שכן כשרה לשמה כל השנה כולה.
תאמר בפסח שאינו כשר לשמו אלא בזמנו?
הואיל והוא פסול לשמו -
דין הוא שיפסלו אחרים לשמו !

לא הוסיף בן עזאי אלא העולה

יב: - יג.

עולה

אשם

ויקרא א, יג

ויקרא ז, א

ואם מן הצאן קרבנו... והקריב הכהן את הכל והקטיר
המזבחה עלה הוא אשה ריוז ניוזוז לה:
שמות כט, יז (תעלה)
והקטרת את כל האיל המזבחה עלה הוא לה: ריוז
ניוזוז אשה לה: הוא:

והקטיר אתם הכהן המזבחה אשה לה: אשם הוא:
ויקרא ה, יז
ואם נפש כי תזטא... ולא ידע ואשם ונשא עונו: והביא
איל תמים... וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג
והוא לא ידע ונסלח לו: אשם הוא אשם אשם לה:

קל וחומר של רב הונא

אשם	פסח	עולה	חטאת	
x	x	✓↓	x↓	1. כליל
✓?	←→	✓!	✓	2. פסול שלא לשמה
✓	x	x	✓	3. מכפרת
x	✓	x	x	4. זמן קבוע
x	✓	x	✓	5. צד כרת
x	✓	✓	✓	6. ישנן בציבור